

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013448	Manuel Antonio	Vigo	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de proba libre

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0384	Recursos turísticos	2018/2019	0	187	0

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ANA ISABEL GÓMEZ MEJUTO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación

2.1. Primeira parte da proba

2.1.1. Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
RA1 - Identifica os recursos turísticos do territorio e analiza a súa tipoloxía, as súas características e a normativa de protección.
RA2 - Interpreta os conceptos básicos da arte, e caracteriza o patrimonio artístico de España.
RA3 - Identifica o patrimonio sociocultural de España e analiza a súa diversidade.
RA4 - Analiza, caracteriza e interpreta o patrimonio natural e paisaxístico de España como recurso turístico.
RA5 - Interpreta globalmente o patrimonio artístico, sociocultural e histórico, e analiza as estratexias necesarias para a súa aplicación como recurso turístico.

2.1.2. Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
CA1.1 Detectáronse os recursos turísticos máis destacados de cada comunidade autónoma.
CA1.2 Detectáronse os recursos turísticos de Galicia.
CA1.3 Clasificáronse atendendo á tipoloxía e consonte a lexislación.
CA1.4 Determinouse e explicouse o tipo de recurso, atendendo ás súas peculiaridades e á súa singularidade.
CA1.5 Deseñáronse bases de datos de recursos turísticos por áreas ou zonas que reflectan a tipoloxía dos espazos turísticos en relación cos recursos da zona.
CA1.6 Definiuse a protección legal e institucional para cada recurso.
CA1.7 Recoñecéronse os organismos e as institucións para a tutela dos recursos.
CA1.8 Definiuse o proceso de petición para solicitar a declaración dun recurso en relación á súa tipoloxía e ás súas características.
CA1.9 Reuníronse os documentos necesarios para solicitar adecuadamente a catalogación de bens ou recursos.
CA2.1 Identificáronse os aspectos básicos da arte universal.
CA2.2 Detectáronse as principais manifestacións artísticas españolas.
CA2.3 Recoñecéronse prototipos artísticos que constitúen os modelos universais e españois.
CA2.4 Discrimináronse as características técnicas e culturais de cada estilo.
CA2.5 Identificáronse as principais liñas conceptuais da pintura, a escultura e a arquitectura que fundamentan unha cultura.
CA2.6 Recoñecéronse os centros culturais de interese con actividade turística.
CA2.7 Interpretáronse e analizáronse obras de arte de diferentes tipos.
CA3.1 Identificáronse os obxectivos e os elementos clave para clasificar a tipoloxía do patrimonio histórico e cultural.
CA3.2 Elaboráronse fichas de identificación e descrición dos recursos para clasificar a súa tipoloxía e a súa importancia.

Cráterios de avaliación do currículo

CA3.3 Identifícanse as cidades españolas Patrimonio da Humanidade, así como outros bens inscritos na lista de Patrimonio Mundial como bens de interese cultural (BIC), e outro tipo de bens clasificados.

CA3.4 Deseñáronse fórmulas para clasificar e interpretar outro tipo de recursos: gastronomía, museos, etnografía, etnoloxía e tradicións.

CA3.5 Clasifícanse as festas tradicionais e diferenciáronse as de interese turístico internacional e estatal, e as que se celebren nas comunidades autónomas.

CA3.6 Identifícanse os principais museos e centros culturais españois, así como os seus contidos xenéricos.

CA3.7 Recoñeceuse o patrimonio sociocultural máis representativo de cada período histórico de Galicia.

CA3.8 Identifícanse os BIC máis representativos de Galicia.

CA4.1 Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar os tipos de recursos naturais e paisaxísticos.

CA4.2 Clasifícanse os tipos de espazos naturais protexidos e non protexidos (litoral, montaña, espazos húmidos, etc.).

CA4.3 Defíníronse as características da clasificación legal existente.

CA4.4 Propuxéronse métodos para sensibilizar as persoas visitantes e previr conflitos na relación entre turismo e natureza.

CA4.5 Utilizáronse os sistemas de información xeográfica como ferramenta de planificación e uso turístico dos recursos naturais.

CA4.6 Defíníuse a protección legal e institucional do patrimonio natural: organismos e institucións na tutela do patrimonio, acordos e convenios internacionais, e normativa da Unión Europea.

CA5.1 Identifícanse as funcións e o valor da interpretación do patrimonio e dos recursos turísticos.

CA5.2 Identifícanse as fases dunha planificación interpretativa.

CA5.3 Establecéronse os métodos máis adecuados para levar a cabo a interpretación.

CA5.4 Caracterizáronse os sistemas de interpretación en función do tipo de recurso que se explique ou sobre o que se interveña.

CA5.5 Realizouse a planificación interpretativa, segundo o nivel de actuación e en función das fases.

CA5.6 Descríbonse as formas de levar a cabo unha interpretación de recursos: itinerarios autoguiados, publicacións interpretativas, sinais e carteis, exhibicións, medios audiovisuais e centros de visitantes.

CA5.7 Defíníronse os métodos de avaliación e control na interpretación.

CA5.8 Deseñáronse os correspondentes cuestionarios de satisfacción.

2.2. Segunda parte da proba**2.2.1. Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan****Resultados de aprendizaxe do currículo**

RA1 - Identifica os recursos turísticos do territorio e analiza a súa tipoloxía, as súas características e a normativa de protección.

RA2 - Interpreta os conceptos básicos da arte, e caracteriza o patrimonio artístico de España.

RA3 - Identifica o patrimonio sociocultural de España e analiza a súa diversidade.

RA4 - Analiza, caracteriza e interpreta o patrimonio natural e paisaxístico de España como recurso turístico.

RA5 - Interpreta globalmente o patrimonio artístico, sociocultural e histórico, e analiza as estratexias necesarias para a súa aplicación como recurso turístico.

2.2.2. Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
CA1.1 Detectáronse os recursos turísticos máis destacados de cada comunidade autónoma.
CA1.2 Detectáronse os recursos turísticos de Galicia.
CA1.3 Clasificáronse atendendo á tipoloxía e consonte a lexislación.
CA1.4 Determinouse e explicouse o tipo de recurso, atendendo ás súas peculiaridades e á súa singularidade.
CA1.5 Deseñáronse bases de datos de recursos turísticos por áreas ou zonas que reflectan a tipoloxía dos espazos turísticos en relación cos recursos da zona.
CA1.6 Definiuse a protección legal e institucional para cada recurso.
CA1.7 Recoñecéronse os organismos e as institucións para a tutela dos recursos.
CA1.8 Definiuse o proceso de petición para solicitar a declaración dun recurso en relación á súa tipoloxía e ás súas características.
CA1.9 Reuníronse os documentos necesarios para solicitar adecuadamente a catalogación de bens ou recursos.
CA2.1 Identificáronse os aspectos básicos da arte universal.
CA2.2 Detectáronse as principais manifestacións artísticas españolas.
CA2.3 Recoñecéronse prototipos artísticos que constitúen os modelos universais e españois.
CA2.4 Discrimináronse as características técnicas e culturais de cada estilo.
CA2.5 Identificáronse as principais liñas conceptuais da pintura, a escultura e a arquitectura que fundamentan unha cultura.
CA2.6 Recoñecéronse os centros culturais de interese con actividade turística.
CA2.7 Interpretáronse e analizáronse obras de arte de diferentes tipos.
CA3.1 Identificáronse os obxectivos e os elementos clave para clasificar a tipoloxía do patrimonio histórico e cultural.
CA3.2 Elaboráronse fichas de identificación e descrición dos recursos para clasificar a súa tipoloxía e a súa importancia.
CA3.3 Identificáronse as cidades españolas Patrimonio da Humanidade, así como outros bens inscritos na lista de Patrimonio Mundial como bens de interese cultural (BIC), e outro tipo de bens clasificados.
CA3.4 Deseñáronse fórmulas para clasificar e interpretar outro tipo de recursos: gastronomía, museos, etnografía, etnoloxía e tradicións.
CA3.5 Clasificáronse as festas tradicionais e diferenciáronse as de interese turístico internacional e estatal, e as que se celebren nas comunidades autónomas.
CA3.6 Identificáronse os principais museos e centros culturais españois, así como os seus contidos xenéricos.
CA3.7 Recoñeceuse o patrimonio sociocultural máis representativo de cada período histórico de Galicia.
CA3.8 Identificáronse os BIC máis representativos de Galicia.
CA4.1 Identificáronse os obxectivos e os elementos clave para clasificar os tipos de recursos naturais e paisaxísticos.
CA4.2 Clasificáronse os tipos de espazos naturais protexidos e non protexidos (litoral, montaña, espazos húmidos, etc.).

Criterios de avaliación do currículo

CA4.3 Definíronse as características da clasificación legal existente.

CA4.4 Propuxéronse métodos para sensibilizar as persoas visitantes e previr conflitos na relación entre turismo e natureza.

CA4.5 Utilizáronse os sistemas de información xeográfica como ferramenta de planificación e uso turístico dos recursos naturais.

CA4.6 Definiuse a protección legal e institucional do patrimonio natural: organismos e institucións na tutela do patrimonio, acordos e convenios internacionais, e normativa da Unión Europea.

CA5.1 Identificáronse as funcións e o valor da interpretación do patrimonio e dos recursos turísticos.

CA5.2 Identificáronse as fases dunha planificación interpretativa.

CA5.3 Establecéronse os métodos máis adecuados para levar a cabo a interpretación.

CA5.4 Caracterizáronse os sistemas de interpretación en función do tipo de recurso que se explique ou sobre o que se interveña.

CA5.5 Realizouse a planificación interpretativa, segundo o nivel de actuación e en función das fases.

CA5.6 Descríbonse as formas de levar a cabo unha interpretación de recursos: itinerarios autoguiados, publicacións interpretativas, sinais e carteis, exhibicións, medios audiovisuais e centros de visitantes.

CA5.7 Definíronse os métodos de avaliación e control na interpretación.

CA5.8 Deseñáronse os correspondentes cuestionarios de satisfacción.

3. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación**MÍNIMOS EXIXIBLES****BC1. Identificación dos recursos turísticos do territorio**

Recursos turísticos: clasificación.

Características dos recursos segundo a súa tipoloxía.

Lexislación relativa aos recursos turísticos e a súa aplicación.

Normativa de ámbito comunitario, estatal e autonómico referente aos recursos turísticos, á súa protección, ao seu man-temento e ao seu recoñecemento.

BC2. Interpretación dos conceptos básicos da arte

Conceptos básicos de pintura, escultura e arquitectura.

Outras manifestacións artísticas.

Movimentos e estilos artísticos en pintura, escultura, arquitectura e outras manifestacións artísticas de España, facendo especial referencia aos ámbitos local galego: prehistoria; primeiras culturas; arte romana, visigoda, islámica, mudéjar e mozárabe, prerrománica, románica, gótica, renacentista, barroca, neoclásica, modernista, de vangarda e contemporánea.

Análise e interpretación básica dunha obra de arte.

BC3. Identificación e análise do patrimonio histórico-artístico e sociocultural de España

Patrimonio e bens patrimoniais en España. Turismo cultural.

Patrimonio da Humanidade: concepto; criterios de inclusión e categorías na lista de Patrimonio da Humanidade; xestión dunha candidatura; órganos; bens españois incluídos na lista de Patrimonio da Humanidade.

Patrimonio Europeo: concepto e finalidade; bens españois declarados.

Museos e outros centros culturais.

Festas e declaracións de interese turístico autonómico, estatal e internacional: normativa.

Gastronomía de España: elaboracións e produtos tradicionais. Normativa.

Enoloxía de España: zonas vinícolas e denominacións de orixe.

Etnografía e artesanía: produtos propios de cada zona e a súa tipoloxía.

Descrición e contido do patrimonio inmaterial: música popular, danza, tradicións e outras expresións culturais.

Identificación e análise do patrimonio histórico-artístico e sociocultural de Galicia: BIC, Patrimonio da Humanidade, museos, festas, gastronomía e enoloxía, etnografía e artesanía, patrimonio inmaterial, e arquitectura civil, relixiosa e militar.

BC4. Patrimonio natural e paisaxístico

Concepto de recursos naturais e paisaxísticos.

Normativa estatal e autonómica.

Espazos naturais protexidos españois e a súa normativa: parques nacionais, parques naturais, etc. Flora e fauna máis destacadas.

Programas europeos e estatais, e outras axudas destinadas ao aproveitamento turístico destes bens.

Novas tecnoloxías para detectar e localizar os espazos: programas de cartografía, etc. Utilización.

Medidas para manter o medio. Turismo e sustentabilidade.

BC5. Interpretación global do patrimonio histórico, artístico e sociocultural

Fundamento da interpretación do patrimonio aplicado aos recursos.

Procesos da planificación interpretativa: métodos e soportes.

Suxestións para a interpretación: casos prácticos.

Deseño dos métodos de avaliación e control dos sistemas de interpretación

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Tal e como se manifesta na ORDE do 5 de abril de 2013, pola que se regulan as probas para a obtención dos títulos de técnico e de técnico superior de ciclos formativos de formación profesional, dos establecidos ao abeiro da lei oránica 2/2006, do 3 de maio, de educación, a valoración da adquisición dos resultados de aprendizaxe de cada módulo profesional levarase a cabo a través da realización dunha proba dividida en dúas partes:

PRIMEIRA PARTE DA PROBA: suporá a realización dun exame teórico que versará sobre os contidos conceptuais do módulo. Consistente nunha batería de preguntas de desenvolvemento, curtas e/ou de tipo test. No caso de preguntas tipo test as respostas incorrectas restarán unha porcentaxe que será determinada en función do número de preguntas de este tipo.

A primeira parte da proba terá carácter eliminatorio. Cualificarase de 0 a 10 puntos para súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.

SEGUNDA PARTE DA PROBA: Superada a primeira proba procederase a realizar a segunda parte da mesma, esta terá carácter eliminatorio e consistirá no desenvolvemento dun ou varios supostos prácticos escritos, que versarán sobre unha mostra suficientemente significativa dos criterios de avaliación establecidos na programación para esta parte. Cualificarase de 0 a 10 puntos, para súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.

A cualificación final correspondente da proba do módulo profesional será a media aritmética de las cualificacións obtidas en cada unha das partes, expresada con números enteiros, redondeada á unidade máis próxima. No caso das persoas aspirantes que suspendan a segunda parte da proba, a puntuación máxima que poderá asignarse será de 4 puntos.

4. Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento

4.a) Primeira parte da proba

A primeira parte da proba consiste nun exame teórico- escrito, que permita os alumnos elaborar a súas respostas dacordo cos coñecementos, podendo comprobar directamente a calidade, profundidade e dominio termolóxico .

O exame teórico-escrito consistirá nun conxunto de preguntas ou ítems de enunciado breve os que lle seguen una ou mais repostas presentadas a modo de alternativas. Nalgúns casos debe responder cunha frase curta, palabra ou cifra, etc.

Polo tanto, se realizará en forma de probas obxetivas. As preguntas posibles serán:

De desenvolvemento:

Desenvolvemento escrito dos contidos reflectidos no currículo.

De evocación

Resposta breve

Complementación.

Texto incompleto (completar un texto incompleto)

Gráficas (Realizar un gráfico o debuxo como resposta.)

De discriminación

Dous opcións (verdadeiro-falso)

Opcións múltiples

Xustificación da opción (Xustificar a opción elexida).

De recoñecemento

Selección múltiple.

Elección da mellor resposta

Asociación

De identificación

Ordenación (Ordenar números de maior a menor)

Localización

O tempo máximo da primeira parte da proba será de 4 horas.

Material necesario: bolígrafo azul (non se permitirá a utilización doutro material distinto).

4.b) Segunda parte da proba

A segunda parte da proba consiste en un exame práctico cuxo contido poderá consistir en:

Exposicións orais.

Supostos prácticos

Señalización en mapas de recursos turísticos

Cumplimentar cadros con información de diferentes recursos turísticos

Exercicios prácticos partindo dunha situación real a fin de solucionar situacións aplicando os contidos conceptuais do módulo

Deseñar fichas de recollida de información e datos necesarios para actividades determinadas dentro do módulo

Cumprimentar fichas ou material documental necesario para o correcto desenvolvemento da actividade turística

O tempo máximo da segunda parte da proba será de 4 horas.

MATERIAL NECESARIO: bolígrafo azul, regra. No caso de precisar programas informáticos ou equipos informáticos, estes serán facilitados polo centro.